

Aandachtspuntennotitie Starttrio mGBA

“GBA-leveranciers professioneel en maatschappelijk verbonden in doordachte doorstart mGBA”

Datum 18 november 2009
Auteur Starttrio mGBA (Centric IT Solutions, PinkRoccade Local Government en Procura)
Versie 1.0
Status Definitief

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Aandachtspunten mGBA.....	4
2.1	<i>Bestuurlijke aandachtspunten.....</i>	<i>5</i>
2.1.1	Bestuurlijk Akkoord.....	5
2.1.2	Positionering mGBA.....	7
2.1.3	Ketenverantwoordelijkheid.....	9
2.2	<i>Inhoudelijke aandachtspunten.....</i>	<i>11</i>
2.2.1	Logisch Ontwerp 4.0.....	11
2.2.2	Afbakening en positionering BZS-K.....	13
2.2.3	Aanvullende modules.....	15
2.2.4	Databases in mGBA.....	16
2.2.5	Services in mGBA.....	18
2.2.6	Standaardisering werkprocessen.....	19
2.2.7	Migratie.....	21
3	Beoogd vervolgtraject	23

1 Inleiding

In de brief van 30 juli 2009 (G200903662) aan de programmamanager mGBA hebben de directies van Centric IT Solutions, PinkRoccade Local Government en Procura (verder te noemen 'het Starttrio') de toezegging gedaan om uitgaande van het Bestuurlijk Akkoord d.d. 9 maart 2009 een bijdrage te willen leveren aan een goede en snelle herstart van het programma mGBA.

Het Starttrio heeft op basis van de voorliggende documenten onderzocht hoe deze bijdrage het beste ingevuld kan worden. De bijlagen van de brief van de Staatssecretaris BZK aan de Tweede Kamer van 9 maart 2009 en het eerder door deze leveranciers opgestelde 'Basisontwerp SpG' zijn bij de samenstelling van deze notitie gebruikt als brondocumenten.

Zoals aangegeven in de aanbiedingsbrief heeft het Starttrio er voor gekozen een aantal in haar ogen cruciale aandachtspunten te identificeren en nader uit te werken.

De reden hiervan is dat het Starttrio zich bewust is van het feit dat het programma mGBA enkele maanden geleden haar doorstart heeft gemaakt en er naar verwachting op onderdelen nieuwe inzichten en standpunten zijn ontstaan.

Als leveranciers willen we mede hierom de door ons geïdentificeerde aandachtspunten graag met het programma mGBA in de vorm van workshops bespreken.

Doel van deze workshops is op betreffende onderdelen actuele kennis uit te wisselen en te komen tot een gezamenlijk referentiekader op basis waarvan een verdere samenwerking kan worden gebaseerd.

In de vorm van deze notitie zijn de geïdentificeerde aandachtspunten door het Starttrio samenvattend uitgewerkt in een reactie, analyse en aanbevelingen.

2 Aandachtspunten mGBA

De aandachtspunten zijn gecategoriseerd naar 'Bestuurlijk' en 'Inhoudelijk'. Zonder hierbij limitatief te willen zijn, heeft het Starttrio de volgende aandachtspunten vooralsnog als meest cruciaal geïdentificeerd:

Bestuurlijk	Inhoudelijk
Bestuurlijk Akkoord	Logisch Ontwerp 4.0
Positionering mGBA	Afbakening en positionering BZS-K
Ketenverantwoordelijkheid	Aanvullende modules
	Databases in mGBA
	Services in mGBA
	Standaardisering werkprocessen
	Migratie

Uitgangspunt is de keuzes in het Bestuurlijk Akkoord te respecteren. Per geïdentificeerd aandachtspunt is een open, soms kritische stelling geformuleerd; soms ook in afwijking op de genomen besluiten in het Bestuurlijk Akkoord.

Het achterliggende doel hiervan is geweest om de leden van het Starttrio te prikkelen en zo de discussie op deze onderdelen los te krijgen. In dit hoofdstuk zijn de resultaten hiervan verder uitgewerkt.

2.1 Bestuurlijke aandachtspunten

2.1.1 Bestuurlijk Akkoord

Vraagstelling

De besluitvorming in het Bestuurlijk Akkoord wordt als gegeven beschouwd. Maar wat als bij de uitwerking van de beoogde mGBA geen directe efficiency- of effectiviteitsverbeteringen worden gerealiseerd? Of als bij de uitwerking blijkt dat de mGBA er ten opzichte van het huidige GBA-stelsel op achteruit gaat, wat is dan het scenario?

Reactie en analyse

Het Bestuurlijk Akkoord is tot stand gekomen op basis van onderzoeken die zijn verricht na het stilleggen van het programma mGBA door de staatssecretaris in het begin van 2008. De resultaten van deze onderzoeken hebben geleid tot nieuwe versies van de volgende documenten, die tevens deel uitmaken van het Bestuurlijk Akkoord:

- De definitiestudie
- De business case
- Het financieringsarrangement
- Het programmaplan

Deze documenten roepen een aantal vragen op; aantallen functiepunten in relatie tot de scope van een kern die niet is gespecificeerd, genoemde prijzen die zijn gebaseerd op een maatwerktraject in plaats van een standaardproduct dat moet worden onderhouden en beheerd, een conversie en migratie die niet zijn gecalculeerd, enzovoort. Deze vragen zorgen ervoor dat er twijfels zijn over de juistheid en haalbaarheid van de business case. Het is echter niet zozeer de business case die we in deze paragraaf ter discussie willen stellen. Deze zien we als onderdeel van het Bestuurlijk Akkoord als een gegeven.

Belangrijker is dat het bovenstaande aanleiding geeft om aan te nemen dat gedurende het verloop van het programma mGBA de scope, de planning, de financiering en/of de uitgangspunten moeten worden bijgesteld. Vanuit de gesprekken die met de programmamanager zijn gevoerd en de presentaties van het programma hebben we de indruk gekregen dat dit binnen het programma is geadresseerd en dat hiervoor processen worden ingericht om hierop te kunnen sturen.

Voor de realisatie van de modernisering is er echter ook een deel dat onder verantwoordelijkheid van gemeenten door leveranciers wordt gerealiseerd. Daarnaast is het programma ook afhankelijk van componenten van een aantal andere overheidsprogramma's die de modernisering direct raken. Een voorbeeld hiervan is de OverheidsServiceBus (straks bekend onder de nieuwe naam Digikoppeling).

Wijziging van planning, scope of uitgangspunten van het programma mGBA is direct van invloed op de ontwikkeling van de andere componenten die buiten haar directe verantwoordelijkheid vallen en vice versa. Voor het deel dat onder verantwoordelijkheid van gemeenten wordt uitgevoerd, kan dit tot aanpassingen in de realisatie van de andere componenten leiden.

Aanbevelingen

Naast de algemene aanbeveling om in de vorm van een workshop de wederzijdse kennis en inzichten op dit aandachtsgebied uit te wisselen, worden de volgende aanbevelingen door het Starttrio gedaan:

1. Identificeer de afhankelijkheden van het programma mGBA met de componenten die buiten de verantwoordelijkheden van het programma behoren en benoem de hierbij betrokken stakeholders.
2. Richt binnen het eigen change-proces een proces in, waarbij alle stakeholders in de realisatie van de mGBA betrokken zijn, zodat integraal kan worden geoordeeld wat de impact van de wijzigingen zijn.
3. Stel om tot het proces te komen een werkgroep samen met vertegenwoordigers van het programma mGBA, gemeenten, afnemers en leveranciers om het proces te beschrijven, de vertegenwoordigers van de verschillende stakeholders te selecteren. Hierin dient een speciale positie te worden ingeruimd voor leveranciers die voor eigen rekening en risico investeren en dus niet vertegenwoordigd kunnen worden door gemeenten of afnemers.
4. Toets hierbij vanuit het aanbestedingsrecht welke vorm mogelijk is zonder dat partijen in enige vorm voordeel of nadeel kunnen ondervinden van deelname aan het proces. Absolute openheid van het programma zal hiertoe een belangrijke bijdrage leveren.
5. Beoordeel in het change-proces van het programma de impact van de wijzigingen op de integrale doelstellingen van de mGBA. Dit beperkt zich niet tot de deliverables van het programma zelf maar kan zich uitstrekken tot in andere hoeken van de elektronische overheid en zelfs daarbuiten. De ervaring leert dat een ogenschijnlijk kleine aanpassing een enorme impact kan hebben op de omgeving.
6. Analyseer de effecten van bovengenoemde aanbevelingen voor de businesscase en het programmaplan mGBA en pas deze waar nodig en in overleg met de betrokken stakeholders aan.
7. Informeer alle betrokken stakeholders en maak zonodig bindende afspraken over op te leveren deliverables.

2.1.2 Positionering mGBA

Vraagstelling

De positionering van mGBA in het stelsel van basisregistraties en e-overheid is afhankelijk van de requirements die de diverse partijen in het stelsel en in de keten aan de mGBA stellen. Die requirements zijn niet expliciet vastgelegd, maar lijken te zijn opgenomen als algemene uitgangspunten voor de mGBA. Kan zonder een gericht informatiebehoefteonderzoek een adequate positionering van mGBA worden geconcretiseerd?

Reactie en analyse.

In het Bestuurlijk Akkoord is het volgende over de doelstellingen voor de modernisering van de GBA opgenomen:

“De Gemeentelijke Basisadministratie Personen is een essentieel onderdeel van het stelsel van basisregistraties, waarover in het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid (NUP) afspraken zijn gemaakt.

De modernisering van de GBA past in de visie van de overheid op de doelstellingen van de GBA als kwalitatief goede en volledige basisregistratie personen. Om een optimale kwaliteit te bereiken moet de GBA beschikken over (ingebouwde) kwaliteitscontroles op consistentie, terugmelding en verstrekking. Voor het vervolg van het programma Modernisering GBA zijn in het bijzonder de volgende doelen van belang:

- *verhogen van de snelheid van het berichtenverkeer en de toegankelijkheid van de gegevens*
- *flexibeler en goedkoper aanpassen van de GBA en van burgerzakensystemen*
- *mogelijk maken van plaatsonafhankelijke dienstverlening door gemeenten*
- *beter faciliteren van gemeentelijke samenwerking (shared services)*
- *expliciet toepassen van e-overheidsstandaarden.”*

Een belangrijke doelstelling van de commissie Snellen is niet meer opgenomen. Volgens Snellen zou de GBA de spil in de identiteitsinfrastructuur moeten zijn. In de herijking van de definitiestudie (april 2009) is hierover opgenomen dat dit een vooruitblik is op de realisatie van het stelsel van basisregistraties. Op grond van de aanpassing van de wet GBA (verplicht gebruik), het aantal berichten en afnemers zou men kunnen veronderstellen dat dit inmiddels voor een belangrijk deel is gerealiseerd. In onze optiek is dit niet juist.

De GBA is tot op heden aanbodgericht. Bronhouders verzamelen persoonsgegevens waarvan we veronderstellen dat dit de basisgegevens zijn waaraan afnemers behoefte hebben. Deze zijn voornamelijk gebaseerd op de gegevens die met de introductie van de persoonskaart in 1938 zijn vastgesteld.

De maatschappelijke ontwikkeling van de laatste decennia vertaalt zich in andere behoeften van afnemers. Deze gaan verder dan de doelstellingen van de modernisering van de GBA. Men heeft wensen met betrekking tot het vastleggen van aanvullende persoonsgegevens zoals bijvoorbeeld (mobiele) telefoonnummers en e-mailadressen. Men heeft behoefte aan functionaliteit waarmee de identiteit van een persoon kan worden vastgesteld en diensten kunnen worden geleverd zonder dat de burger in persoon bij de betreffende organisatie hoeft te verschijnen. DigiD is daarin in onze optiek onvoldoende aangezien veel diensten een handtekening vereisen van de burger.

Daarnaast valt in het Bestuurlijk Akkoord (definitiestudie en de businesscase) op dat deze zich beperkt tot het vastleggen en gebruiken van persoonsgegevens binnen de overheid.

Door burgers en bedrijven met een maatschappelijk belang een actieve rol te geven in de bijhouding en verificatie van de persoonsgegevens, kan een aanzienlijke stap worden gezet in de kwaliteit van de GBA en de positie van de GBA in de identiteitsinfrastructuur. Een burger heeft bijvoorbeeld meer contact met zijn bank dan met zijn gemeente.

Concluderend kan worden gesteld dat de GBA met de modernisering de kans krijgt om van aanbodgericht naar vraaggericht te transformeren. Door deze vraaggerichte aanpak kan het rendement van de investeringen in de mGBA aanzienlijk worden verhoogd.

Aanbevelingen

Naast de algemene aanbeveling om in de vorm van een workshop de wederzijdse kennis en inzichten op dit aandachtsgebied uit te wisselen, worden de volgende aanbevelingen door het Starttrio gedaan:

1. Onderzoek de informatiebehoefte van andere registraties binnen het stelsel van basisregistraties
2. Onderzoek de informatiebehoefte van de afnemers en bedrijven met een maatschappelijk belang.
3. Onderzoek de behoefte van aanvullende identiteitsvaststellende diensten en laat deze niet beperken tot (semi-)overheden maar stel deze open voor alle instanties met een maatschappelijk belang.
4. Vertaal de hierboven geïnterpreteerde informatiebehoefte naar requirements waaraan de Basisregistratie Personen en hiermee het programma mGBA moet voldoen.
5. Prioriteer deze requirements volgens het MoSCoW-principe (Must, Should, Could en Would); bepaal hiermee wat in welke fase nodig is.
6. Analyseer de effecten van bovengenoemde aanbevelingen op de voorliggende plannen van de mGBA en stel deze zonnodig in overleg met betrokken stakeholders bij.
7. Informeer betrokken stakeholders en maak bindende afspraken over op te leveren deliverables.

2.1.3 Ketenverantwoordelijkheid

Vraagstelling

Het mGBA-stelsel maakt als zelfstandige keten onderdeel uit van weer een grotere keten. Hoe voorkomen we dat ieder op zijn eigen eiland blijft? Worden tijdig de juiste afspraken gemaakt en bewaakt, zowel bestuurlijk als operationeel? Zitten hiervoor de juiste partijen en deskundigen met het juiste mandaat aan tafel? Wordt het allemaal niet te stroperig? Wie borgt de correcte werking van mGBA in relatie tot de Basisregistratie Personen als onderdeel van NUP? Wie loodst het geheel in veilige haven en waar ligt de integrale ketenverantwoordelijkheid? Wie voelt de pijn als individuele partijen er niet klaar voor zijn?

Reactie en analyse

De Basisregistratie Personen is een essentieel onderdeel van het stelsel van basisregistraties, waarover in het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid (NUP) afspraken zijn gemaakt en is hiermee een belangrijk onderdeel van de informatiseringsketen. De Basisregistratie Personen is gebaseerd op de (m)GBA.

Het programma mGBA levert de onderdelen van de keten binnen het nieuwe GBA-stelsel. In de definitiestudie worden de grenzen hiervan vervolgens aangegeven en worden eisen gesteld aan de omgeving; waaronder bijvoorbeeld het inzetten van aanvullende modules en het gebruik van de Gemeentelijke- en OverheidsServiceBus.

Voor wat betreft de 'aanvullende modules' wordt de regie van het project om te komen tot een programma van eisen bij de gemeenten gelegd, weliswaar nog wel als onderdeel van het programma mGBA. De realisatie en implementatie van de aanvullende modules is geen onderdeel van het programma mGBA en ligt geheel bij gemeenten en leveranciers.

Voor wat betreft het gebruik van de Gemeentelijke- en OverheidsServiceBus stelt het programma mGBA verschillende (randvoorwaardelijke) eisen, maar lijkt men de verantwoordelijkheid voor het implementeren en beheren van de servicebus bij de gemeenten te leggen. Onduidelijk is wie bewaakt dat het totale programma mGBA wordt gerealiseerd (zoals in het Bestuurlijk Akkoord beschreven), inclusief de inbedding ervan in het totale stelsel van basisregistraties.

Voorheen werd vanuit het (beëindigde) programma Stroomlijning Basisgegevens misschien geen regie gevoerd, maar was men wel richtinggevend voor het totale stelsel. Een autoriteit die sturing geeft en regie voert op het totale stelsel van basisregistraties is op dit moment niet zichtbaar. Het totale stelsel is zo sterk als de gedefinieerde koppelvlakken en de aangetoonde werking hiervan. Regie hierop is daarom belangrijk. Bij de koppeling tussen BAG en GBA is dit bijvoorbeeld lang blijven liggen.

Het komt er dan op aan dat met betrokken partijen als gemeenten, afnemers en leveranciers bindende afspraken worden gemaakt over onderwerpen als de inhoud van LO 4.0, de afbakening van BZS-K, de specificaties van de koppelvlakken, procedures rondom versiebeheer en publicatie van (gewijzigde) specificaties, de realisatie van benodigde componenten, de gezamenlijk uit te voeren integratietesten, de inrichting en het beheer van de hiervoor benodigde voorzieningen, het verhelpen van ontdekte fouten, schouwen en toetsen van mGBA-gerede producten enzovoorts.

Aanbevelingen

Naast de algemene aanbeveling om in de vorm van een workshop de wederzijdse kennis en inzichten op dit aandachtsgebied uit te wisselen, worden de volgende aanbevelingen door het Starttrio gedaan:

1. Om te komen tot een succesvolle invoering van de mGBA, die bovendien haar cruciale rol in de eerdergenoemde informatiseringsketen waar kan blijven maken, is het naar de mening van het

Starttrio noodzakelijk dat er één orgaan integraal verantwoordelijk wordt gesteld om de mGBA en alles wat hiervoor nodig is in veilige haven te loodsen.

2. Stel een werkgroep samen met vertegenwoordigers van het programma mGBA, gemeenten, afnemers en (GBA-)leveranciers voor het verdiepen van het onderdeel programmasturing, zoals beschreven in hoofdstuk 7 van het voorliggende programmaplan mGBA.
3. Toets hierbij vanuit een programma- en keteninhoudelijke invalshoek de voorgenomen werkwijze en de rol en verantwoordelijkheden van de genoemde betrokken partijen. Betrek hierbij de in deze notitie aangedragen en uit te werken aandachtspunten.
4. Doe onderbouwde voorstellen voor verbetering van de voorgenomen programmasturing mGBA. Geef hierbij de voor- en nadelen, mogelijk alternatieven en de impact voor de huidige werkwijze en rolverdeling aan.
5. Presenteer de resultaten aan de bestuurlijk verantwoordelijken en stel na besluitvorming en goedkeuring het programmaplan mGBA bij.

Daarnaast zou er één orgaan verantwoordelijk moeten zijn voor de realisatie van het totale stelsel van basisregistraties. De basisregistraties GBA, RNI, NHR en BAG worden algemeen gezien als sleutelcomponenten binnen dat stelsel. Iemand zal dan het overzicht en regie moeten hebben om te zorgen dat het stelsel als geheel kan functioneren. Dit houdt in dat basisregistraties voldoende toegankelijk zijn voor partijen binnen het stelsel (voldoende services) en dat er koppelvlakken zijn gedefinieerd en gerealiseerd.

6. Beoordeel bovenstaande gedachte, werk deze in het kader van het programma mGBA verder uit en stel zonodig een advies op voor de Minister van Binnenlandse Zaken in het kader van haar bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de realisatie van het stelsel van basisregistraties.

2.2 Inhoudelijke aandachtspunten

2.2.1 Logisch Ontwerp 4.0

Vraagstelling

Wat zijn de consequenties voor gemeenten en afnemers van het te wijzigen datamodel zoals bedoeld in Logisch Ontwerp 4.0? Draagt dit bij aan de functionele en kwalitatieve verbetering van de GBA? Wie zijn hierbij de belanghebbenden? Wat zijn de consequenties voor leveranciers?

Reactie en analyse

Het huidige Logisch Ontwerp (verder: LO) GBA heeft de eigenschap dat het gegevensgeoriënteerd is. Op grond van nieuwe waarden en rechtsfeiten moeten gebruikers van de GBA afleiden welke gebeurtenis heeft plaatsgevonden. De nieuwe ontwikkelingen rondom StUF en RSGB zijn gebeurtenis- of procesgeoriënteerd, dus een nieuw LO zou dit bij voorkeur ook moeten zijn.

De structuur van de persoonslijst (PL) is in het voorgestelde LO 4.0 drastisch gewijzigd. Gegevens zijn vergaand genormaliseerd en historie wordt bijgehouden op groepsniveau. Voor bijhoudingen is gekozen voor een separaat gepositioneerd logboek-principe. Dit alles komt naar de mening van de GBA-leveranciers de leesbaarheid niet ten goede. Ons bereiken geluiden dat ook gemeenten en afnemers dit zo ervaren.

Tijdens bijeenkomsten met betrekking tot de introductie van LO 4.0 is het niet gelukt om een foutloos geconverteerde LO 3.x-PL te presenteren. De weg terug is volgens de huidige opzet van LO 4.0 niet mogelijk. Mogelijk zijn hier binnen het programma mGBA inmiddels vorderingen gemaakt, maar het geeft aan dat het verschil met de huidige situatie aanzienlijk is. Dit legt een zware wissel op de migratiescenario's die noodzakelijk zijn om de overstap naar het mGBA-stelsel te maken.

Ander belangrijk punt betreft de voorgenomen parallelle ontwikkeling van BZS-K en de aanvullende modules. Om dit mogelijk te maken dienen koppelvlakken in een vroegtijdig stadium te worden vastgesteld. Hiermee kan niet worden gewacht totdat BZS-K in zijn geheel gereed is. Om te voorkomen dat deze achteraf te veel wijzigen moet hierbij bovendien in belangrijke mate rekening gehouden worden met LO 4.0.

Dat LO 4.0 in zijn huidige vorm bijdraagt aan een functionele verbetering van de GBA wordt vooralsnog betwijfeld. Daarnaast kan LO 4.0 naar de mening van de GBA-leveranciers belemmerend werken in de realisatie van en de migratie naar de mGBA.

Ander aspect betreft de verhoging van de kwaliteit van de gegevens in de GBA, waarop de politiek herhaaldelijk heeft aangedrongen. Deze hebben veelal betrekking op de adresgegevens; veel ingezetenen staan niet ingeschreven op het adres waarop zij woonachtig zijn. De invoering van LO 4.0 zal dit niet verbeteren. Hiervoor zijn andere maatregelen nodig. We zien wel in dat LO 4.0 een bijdrage kan leveren om de structurele fouten op de huidige persoonslijsten te verminderen en relaties tussen personen te leggen die op grond van brondocumenten niet kunnen worden gerelateerd.

Aanbevelingen

Naast de algemene aanbeveling om in de vorm van een workshop de wederzijdse kennis en inzichten op dit aandachtsgebied uit te wisselen, worden de volgende aanbevelingen door het Starttrio gedaan:

1. Beoordeel de inhoud van LO 4.0 in relatie tot de conversie- en migratieproblematiek als gevolg van de invoering. Betrek hierbij vertegenwoordigers van gemeenten, afnemers en de leveranciers van de betreffende systemen.
2. Beoordeel de inhoud van LO 4.0 in relatie tot de voorgenomen parallelle ontwikkeling van de verschillende mGBA-onderdelen, waarbij met name de specificatie van de koppelvlakken een belangrijke rol speelt.
3. Voer na beoordeling op genoemde aspecten zonodig wijzigingen door in LO 4.0 om nadelige invloeden voor het bereiken van het programma-resultaat te voorkomen.
4. Beoordeel op basis van een mogelijk gewijzigde inhoud van LO 4.0 of de overgang naar LO 4.0 in fases kan worden uitgevoerd, definieer vooraf de fases en beoordeel per fase of deze mogelijk ook op basis van een wijziging van het huidige LO gerealiseerd kan worden.
5. Besteed bij de introductie van LO 4.0 vanuit het programma mGBA ruimschoots aandacht aan opleiding en (her)scholing van gebruikers, zowel bij gemeenten als bij afnemers.
6. Beschouw LO 4.0 en mGBA in het kader van het stelsel van basisregistraties en RSGB en zoek actieve aansluiting bij de laatste ontwikkelingen.

2.2.2 Afbakening en positionering BZS-K

Vraagstelling

Wat is nu de inhoud van het beoogde BZS-K? Is die functioneel te onderbouwen en in hoeverre is die inhoud bepalend voor de keuze centraal of decentraal?

Reactie en analyse

De inhoud en functionaliteit van BZS-K is naar de mening van het Starttrio nog niet volledig genoeg beschreven in de voorliggende documentatie. Uitgaande van de doelstellingen van de mGBA en de eigen ervaringskennis heeft het Starttrio het volgende beeld van de hoofdfunctionaliteiten van een BZS-K voor ogen:

- database, autorisatie, beveiliging, toegangsbeheer, validatie, fiattering en transactieverwerking en –bewaking;
- voorzieningen voor functioneel en technisch beheer, protocollering, vastlegging;
- voorzieningen voor kwaliteitsborging, consistentie en synchronisatie van BZS-K en GBA-V.

Buiten BZS-K vallen volgens het Starttrio de functionaliteiten rondom regieservices, procesvoering en de gebruikersinterface. Deze functionaliteiten worden door de marktpartijen geleverd. Hiermee kunnen leveranciers zich ten opzichte van elkaar onderscheiden waardoor de marktwerking en de keuzevrijheid voor gemeenten wordt vergroot.

Voor een correcte (samen)werking van lokale en centrale functies moet uitgegaan kunnen worden van een helder afgebakend BZS-K en eenduidig gedefinieerde koppelvlakken. Daarnaast moet een operationeel BZS-K stabiel en betrouwbaar functioneren en een goede performance bieden.

In NUP en GEMMA wordt aangegeven dat gemeenten een gemeentelijke servicebus moeten hebben die communiceert met de landelijke servicebus. De gemeentelijke servicebus biedt functionaliteit die gemeentebreed wordt ingezet en die ook voor de mGBA moet worden gebruikt. Hoewel het Starttrio deze niet als onderdeel van BZS-K ziet, moet de goede werking van BZS-K met zowel de gemeentelijke als de landelijke servicebus gegarandeerd zijn.

De functietoedeling staat volgens het Starttrio los van de positionering van BZS-K als centrale of als decentrale optie. Als koppelvlakken en services goed gedefinieerd zijn en de goede werking hiervan wordt gegarandeerd, is de keuze centraal/decentraal minder van belang. Beheeraspecten en de eisen waaraan moet worden voldaan om een goede en betrouwbare werking van het mGBA-stelsel te garanderen spelen in deze afweging een belangrijker rol.

Aanbevelingen

Naast de algemene aanbeveling om in de vorm van een workshop de wederzijdse kennis en inzichten op dit aandachtsgebied uit te wisselen, worden de volgende aanbevelingen door het Starttrio gedaan:

1. Stel een werkgroep samen met vertegenwoordigers van het programma mGBA en leveranciers voor het eenduidig afbakenen van de functionaliteiten van BZS-K. De contouren van de primaire functies van BZS-K moeten afgebakend en duidelijk gedefinieerd worden; enerzijds van belang voor het programma mGBA, anderzijds voor gemeenten en leveranciers voor de ontwikkeling van aanvullende modules.

2. Inventariseer de requirements van het toekomstig 'plaatsonafhankelijk' werken. Beoordeel of hiervoor nog specifieke functionaliteiten noodzakelijk zijn. Is hiervoor bijvoorbeeld een fiatteringsmechanisme van de feitelijke bronhouder (gemeente van inschrijving) gewenst?
3. Koppel aan het programma mGBA en haar stakeholders terug of hierbij onderdelen tussen wal en schip raken; doe hierbij voorstellen hoe deze alsnog kunnen worden belegd.
4. Maak sluitende afspraken over de werkwijze hoe gezamenlijk te komen tot het vaststellen van de services en bijbehorende koppelvlakken, zoals die door BZS-K worden geboden. Besteed hierbij aandacht aan termijnen, vorm en inhoud deliverables, publicaties, wijzigingsbeheer.
5. Maak sluitende afspraken over de werkwijze hoe om te gaan met de parallelle realisatie van de verschillende mGBA-onderdelen en breng deze met elkaar in lijn. Besteed hierbij aandacht aan prioriteitstelling, gezamenlijk belang, tussentijdse afstemmingen, testfaciliteiten, integrale testactiviteiten, meldingenbeheer- en oplossing.
6. Maak sluitende afspraken over de werkwijze hoe om te gaan met de implementatie van aanvullende modules; specifiek gericht op eventueel afhankelijke deelopleveringen, een schouwing&toetsing, in productiemeldingen et cetera.
7. Inventariseer de aspecten die van belang zijn voor de keuze van een centraal of decentraal BZS-K. Betrek hierbij ook de requirements, zoals die ingevuld moeten worden voor het toekomstig 'plaatsonafhankelijk' werken.

2.2.3 Aanvullende modules

Vraagstelling

Onduidelijkheid is er over de inhoud en omvang van de aanvullende modules. Het programma mGBA lijkt ervan uit te gaan dat die modules slechts een relatie hebben met het Burgerzakensysteem. Maar is het belang van die modules niet verder strekkend? Moeten aanvullende modules zich nu uitsluitend op Burgerzaken richten of moeten die binnengemeentelijk breed (Publieksdiensten of iets dergelijks) van toepassing zijn? Kan efficiency worden bereikt door gemeenschappelijk gebruik van services die al elders beschikbaar zijn gekomen? Hoe wordt er zorg gedragen dat er geen overlap van functionaliteiten tussen de verschillende modules ontstaat dan wel een gat in de informatievoorziening voorkomen wordt?

Reactie en analyse

De beschikbaarheid van aanvullende modules is randvoorwaardelijk voor de invoering en het welslagen van het mGBA-stelsel. Volgens het Bestuurlijk Akkoord wordt voor het specificeren van het Programma van Eisen voor de aanvullende modules onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten binnen het programma mGBA een separaat project ingericht. De ontwikkeling van het mGBA-stelsel en de aanvullende modules zijn hiermee onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Van essentieel belang hierbij is de afbakening van de functionaliteit van BZS-K, zoals het programma mGBA dat voor ogen heeft (zie ook uitwerking aandachtspunt 'Afbakening en positionering BZS-K') en de specificaties van de door BZS-K geboden services en koppelvlakken. Na gezamenlijke vaststelling hiervan is de scope van de aanvullende modules een zaak tussen gemeenten en hun leveranciers.

Gelet op de gewenste verbetering van de dienstverlening aan de burgers is het onjuist te veronderstellen dat de aanvullende modules uitsluitend betrekking hebben op het Burgerzakendomein. Juist vanuit die optiek geredeneerd is het noodzakelijk dat aanvullende modules de integrale dienstverlening aan de burgers ondersteunen en mogelijk maken. Mede omdat dienstverlening via diverse kanalen wordt aangeboden en afgenomen. In hoeverre dit extra eisen stelt aan de mGBA zal blijken bij de uitwerking van de aanvullende modules.

Niet uitgesloten moet worden dat de ontwikkeling van aanvullende modules leidt tot de behoefte aan aanvullende services en koppelvlakken. Dit om hergebruik van de door een partij ontwikkelde services mogelijk te maken, desinvesteringen te voorkomen en standaardisatie te kunnen realiseren.

Aanbevelingen

Naast de algemene aanbeveling om in de vorm van een workshop de wederzijdse kennis en inzichten op dit aandachtsgebied uit te wisselen, worden de volgende aanbevelingen door het Starttrio gedaan:

1. Voer eerst de aanbevelingen als genoemd bij het aandachtspunt 'Afbakening en positionering BZS-K' uit en stel eenduidig de functionaliteiten en koppelvlakken van BZS-K vast.
2. Laat de inhoud, omvang, reikwijdte en toepasbaarheid van de aanvullende modules over aan het overleg tussen gemeenten en leveranciers.
3. Maak goede afspraken tussen het programma mGBA, gemeenten en de leveranciers over het inbrengen van specifieke eisen en wensen als gevolg van de realisatie van de aanvullende modules. Dit kunnen meldingen zijn over de werking van BZS-K, maar mogelijk ook verzoeken voor nieuwe of gewijzigde functionaliteiten en/of aanvullende services en koppelvlakken; ofwel hoe gaan we tijdens de realisatie om met marktsignalen.
4. Voor de parallelle realisatie van aanvullende modules en de implementatie hiervan wordt verwezen naar de aanbevelingen 4, 5 en 6 bij het aandachtspunt 'Afbakening en positionering BZS-K'.

2.2.4 Databases in mGBA

Vraagstelling

Er wordt gesproken over een x-aantal databases in de mGBA (GBA-V, onderdeel van BZS-K et cetera) Wat betekent dat precies? Is het de bedoeling dat er centrale databases komen met een afslag naar de gemeenten of is het de bedoeling dat gemeenten slechts een database bijhouden voor de zogenaamde aanvullende gegevens of is er lokaal een database met een afslag naar het landelijke domein? Hoe gaat die gegevensstructuur er exact uitzien? Welke gevolgen heeft dit voor de binnengemeentelijke informatievoorziening?

Reactie en analyse

Dat een database onderdeel vormt van het te ontwikkelen BZS-K wordt onderschreven; zie hiervoor ook de uitwerking bij het aandachtspunt Afbakening en positionering BZS-K. Binnen de mGBA zijn straks meerdere databases actief. Bij het Starttrio rijst de vraag hoe de BZS-K-database zich zal verhouden tot de GBA-V als landelijke voorziening voor het GBA-stelsel.

Welke inhoud en gegevensstructuur hebben de mGBA-databases straks en hoe lopen de informatiestromen bij het verwerken van verzoeken en actualiseringen. In deze opzet dienen adequate en betrouwbare voorzieningen te worden getroffen voor de synchronisatie, consistentiebewaking en het beheer van de onderkende mGBA-databases.

Naast de binnen de mGBA gepositioneerde databases beschikken gemeenten naar de mening van het Starttrio straks ook nog over een eigen lokale database met GBA-gegevens. Enerzijds voor de bijhouding van de additionele gegevens zoals in gebruik bij aanvullende modules, anderzijds voor de adequate uitvoering van massale selecties bijvoorbeeld ten behoeve van verkiezingen, rampenbestrijding, stand- en stroomstatistieken en diverse overzichten.

Het voor deze doeleinden betrekken van gegevens via de binnen de mGBA gepositioneerde databases wordt voorlopig, onder andere gelet op de afhandelingssnelheid en beschikbaarheid, door het Starttrio als nog niet haalbaar en realistisch beschouwd. Het zou mogelijk een situatie kunnen zijn waar stap voor stap naar toe wordt gegroeid. Eerst zal voldoende ervaringskennis rondom de werking van het mGBA-stelsel, inclusief de rol van de mGBA in de keten, moeten worden opgebouwd, voordat deze laatste stap kan worden gezet.

Alle bovengenoemde aspecten spelen ook een belangrijke rol bij de centrale of decentrale positionering van BZS-K. Hiervoor wordt door het programma mGBA nog een apart onderzoek gestart.

Aanbevelingen

Naast de algemene aanbeveling om in de vorm van een workshop de wederzijdse kennis en inzichten op dit aandachtsgebied uit te wisselen, worden de volgende aanbevelingen door het Starttrio gedaan; zo mogelijk uit te voeren in samenwerking met het binnen het programma mGBA te starten onderzoek naar de centraal of decentrale positionering van BZS-K:

1. Stel een werkgroep samen met vertegenwoordigers van het programma mGBA, leveranciers en vertegenwoordigers van gemeenten voor het identificeren van de in het mGBA-stelsel benodigde databases en definieer hiervan de rol, positionering en inhoud hiervan. Houd hierbij tevens rekening met de lokaal gepositioneerde databases bij gemeenten en afnemers.
2. Spiegel deze uitkomsten tegen het model zoals is gekozen voor de BAG-LV; onderzoek de voor- en nadelen ten opzichte van het voorgenumen mGBA-model.

CENTRIC

PinkRoccade
Local Government

3. Breng de informatiestromen in beeld, zoals die naar aanleiding van de verschillende verzoeken en actualiseringen (events) zullen verlopen. Betrek hierbij de requirements die gesteld worden vanuit het voorgenomen plaatsonafhankelijk werken.
4. Betrek vanuit een performanceperspectief hierbij ook de frequentie van uitvoering en de tijdseisen van de events. Stel op basis van deze analyse zonedig de rol, positionering en inhoud van de geïdentificeerde databases bij.
5. Breng op basis van deze analyse in kaart welke beheervoorzieningen noodzakelijk zijn voor de kwaliteitsborging van het mGBA-stelsel. Denk hierbij onder andere aan kwaliteitscontroles, consistentiecontroles, backup- en recovery-voorzieningen, en synchronisatievoorzieningen. Bepaal tevens wie verantwoordelijk is voor het beheer en de afstemming in geval van calamiteiten.
6. Onderzoek de stappen die nodig zijn voor de uiteindelijke positionering van de geïdentificeerde databases. Mogelijk zijn stappen te zetten op basis van reguliere LO 3.x-wijzigingen. Hierbij geldt de voorwaarde dat de bijhouding van de landelijke voorziening realtime gerealiseerd kan worden. Een en ander is mede afhankelijk van de introductie van LO 4.0.

2.2.5 Services in mGBA

Vraagstelling

Als services (naast services die gegevens opvragen) worden gedefinieerd als “het aanbieden van resultaten van een GBA-gebeurtenis aan BZS-K” wat is dan de status van die services? Zijn die open en voor iedereen beschikbaar? Kosteloos? Wat is de ruimte voor de leveranciers? Streven we met die services open source of open standaarden na? Legt keuzes van het programma mGBA straks eisen op aan leveranciers?

Reactie en analyse

Door het Starttrio is de definitie van een services aangescherpt tot: “de controle en verwerking van een eindresultaat van een GBA-gebeurtenis voor de Persoonslijst van betrokkene en diens gerelateerde(n)”

Eerder is in het kader van de mGBA een lijst opgesteld van ondersteunde GBA-gebeurtenissen. Van belang is te komen tot een opsomming van de GBA- en Beheergebeurtenissen, zoals deze door BZS-K worden ondersteund. Op basis hiervan kunnen services en bijbehorende koppelvlakken worden vastgesteld en nader worden uitgewerkt. Hierbij worden open standaarden gebruikt (StUF).

De services zijn onderdeel van BZS-K en worden binnen het programma mGBA gerealiseerd en beschikbaar gesteld aan leveranciers van de aanvullende modules. Indien er als gevolg van de ontwikkeling van aanvullende modules behoefte bestaat aan aanvullende services of wijzigingen op bestaande services, moet hier volgens het Starttrio een flexibel en beheersbaar mechanisme worden geboden. Hierbij rekening houden met bestaand gebruik.

Het is van belang dat de consistentie van de mGBA gewaarborgd blijft. Deels wordt dit geborgd door de functionaliteit van de services zelf, maar het certificeren van versies van software van aangesloten leveranciers is een must.

Aanbevelingen

Naast de algemene aanbeveling om in de vorm van een workshop de wederzijdse kennis en inzichten op dit aandachtsgebied uit te wisselen, worden de volgende aanbevelingen door het Starttrio gedaan:

1. Stel een werkgroep samen met vertegenwoordigers van het programma mGBA en de (GBA-) leveranciers voor het vaststellen van de definitie van een service en de beoogde samenstelling van het koppelvlak (beschrijving, voorbeeldberichten et cetera).
2. Bespreek en stel in deze werkgroep vast waar de verantwoordelijkheid ligt voor de consistentie- en transactiebewaking.
3. Gebruik de uitkomsten van de aanbeveling bij het aandachtspunt ‘Afbakening en positionering BZS-K’ en alle uitgewerkte werkprocessen Burgerzaken en Beheer (zie aandachtspunt ‘Processen’) voor het identificeren van de benodigde services en werk hiervoor de koppelvlakken uit. Houd hierbij rekening met de uitkomsten van de aanbevelingen van LO 4.0.
4. Biedt een flexibel en beheersbaar mechanisme in geval dat er vanuit de realisatie van aanvullende modules wijzigingen moeten worden doorgevoerd op bestaande services of nieuwe services moeten worden toegevoegd. Borg hierbij de zogenaamde downwards-compatibility.
5. Biedt een testomgeving inclusief traceability-voorzieningen voor het testen van aanvullende modules en spreek hiervoor gedurende de testperiode een SLA af.
6. Regel een schouwing&toetsing-omgeving in om versies van software van leveranciers te certificeren voor gebruik van de services.

2.2.6 Standaardisering werkprocessen

Vraagstelling.

De – niet expliciet uitgesproken, maar wel opportune – opstelling van het programma mGBA is dat er uiteindelijk een standaardisering van de gemeentelijke procesvoering wordt bereikt. Is dat reëel? Blijft er dan nog voldoende beleidsvrijheid over voor de individuele gemeenten? Als dat gerealiseerd wordt: wat is de positie van de leveranciers dan nog (uitsluitend aanbieden van gebruikersinterfaces)? Wordt de organisatie en de procesvoering binnengemeentelijk daardoor niet compleet dichtgetimmerd?

Reactie en analyse

De NVVB heeft de werkprocessen van Burgerzaken nader uitgewerkt, zodat het kan worden gebruikt voor de inrichting van de administratieve organisatie, afstemmen van activiteiten onderling, het inwerken van nieuwe medewerkers en het behalen van de kwaliteitsdoelstelling. Voor de processen die leiden tot een actualisering in de GBA is dit ook opgenomen, inclusief de nacontrole van de verwerking.

Met het uitwerken van de Burgerzaken-processen heeft de NVVB het WAT op het niveau van de administratieve organisatie (AO) goed in beeld gebracht en aangeboden aan gemeenten. Deze basisset aan procesbeschrijvingen wordt onderhouden en geactualiseerd. Er is tooling aanwezig voor gemeenten die eigen aanvullingen of wijzigingen willen aanbrengen om de processen in overeenstemming te brengen met de lokale werkwijze. Het HOE is niet beschreven en dat is logisch, want dat kan per gemeente nogal verschillen. Met het in kaart brengen van de werkprocessen Burgerzaken is een goede basis gelegd voor de verdere uitwerking van het Programma van Eisen van de aanvullende modules.

Bij de detaillering van de functionaliteiten van de aanvullende modules ligt een belangrijke taak voor gemeenten en hun leveranciers om dit naar eigen inzicht en passend binnen het portfolio in te vullen. Dit in aansluiting op BZS-K en eventueel andere systemen.

Ook ziet het Starttrio de uitgewerkte basisset werkprocessen als een belangrijk hulpmiddel bij het afbakenen van BZS-K en het identificeren en specificeren van services en bijbehorende koppelvlakken. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de volledigheid van de uitgewerkte werkprocessen. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met de vaststelling van LO 4.0 en de hieruit voortvloeiende wijzigingen op de GBA-onderdelen van de nu uitgewerkte werkprocessen.

Vanuit het programma mGBA moet de doelstelling zijn om de standaardisatie te realiseren via het aanbieden van services die vervolgens voor leveranciers en gemeenten beschikbaar zijn voor de realisatie van aanvullende modules.

Aanbevelingen

Naast de algemene aanbeveling om in de vorm van een workshop de wederzijdse kennis en inzichten op dit aandachtsgebied uit te wisselen, worden de volgende aanbevelingen door het Starttrio gedaan:

1. Inventariseer de volledigheid van de nu door de NVVB uitgewerkte werkprocessen Burgerzaken. Aandachtspunt hierbij is of deze het gehele beleidsterrein op eenzelfde wijze afdekken. Betrek hierbij ook de werkprocessen Publiekszaken, de digitale dienstverlening en de Applicatie- en Gegevensbeheerfunctionaliteiten, zoals deze bij diverse gemeenten voorhanden zijn.
2. Controleer vanuit een BZS-K-perspectief of onderdelen hieruit niet vanuit de werkprocessen Burgerzaken worden geraakt, terwijl het programma mGBA hier wel een aanvullende module voorziet. Vervaardig voor de onderdelen die gemist worden op een soortgelijke wijze de werkprocessen.

CENTRIC

PinkRocade
Local Government

3. Betrek de door de NVVB uitgewerkte werkprocessen Burgerzaken bij de Afbakening en positionering van BZS-K; gebruik deze ook voor het identificeren en nader uitwerken van de services en koppelvlakken.
4. Betrek de door de NVVB uitgewerkte werkprocessen Burgerzaken bij het opstellen van het Programma van Eisen voor de aanvullende modules.
5. Laat de nadere uitwerking en concretisering van de aanvullende modules over aan gemeenten en leveranciers zelf. Hierin ligt niet alleen een bevestiging en erkenning van de gemeentelijke autonomie op dit punt, maar het biedt leveranciers ook de mogelijkheid om zich ten opzichte van elkaar te onderscheiden.

2.2.7 Migratie

Vraagstelling

In de beschikbare documentatie wordt aan de migratietrajecten van het huidige naar het gemoderniseerde GBA-stelsel geen (of nauwelijks) aandacht besteed. Hoe wordt die migratie aangepakt? Wat zijn de gevolgen daarvan voor gemeenten, afnemers en leveranciers? Hoe wordt de migratie gerealiseerd en beheersbaar gehouden? Is er gedacht aan fallback-scenario's?

Reactie en analyse.

De introductie van een gemoderniseerde GBA is niet eenvoudig. Dit blijkt mede uit de uitwerking van de overige aandachtspunten in deze notitie.

Voor de betrokken partijen (programma mGBA, gemeenten, afnemers, leveranciers) is niet duidelijk welk migratiescenario het programma voor ogen heeft, wie waarvoor verantwoordelijk is en welke gezamenlijke afspraken moeten worden gemaakt om de migratie naar de mGBA tot een succes te maken.

Gezien de centrale positie van de GBA in de keten lijkt een zogenaamd 'big-bang'-scenario niet realistisch. Het GBA-stelsel zal namelijk ook gedurende de verbouwing steeds volledig operationeel en kwalitatief goed beschikbaar moeten zijn.

Bijzondere aandacht is daarbij noodzakelijk voor de problematiek van het omzetten van een op LO 3.x gebaseerde PL naar een op LO 4.0 gebaseerde PL en vice versa. Niet alleen binnen de scope van het programma mGBA, maar ook voor wat betreft de aanpassingen van gemeentelijke (niet-GBA systemen) en afnemerssystemen. Deze zullen mogelijk ook sterk aangepast respectievelijk vervangen moeten worden.

Belangrijk aandachtspunt hierbij is de uiteindelijke samenstelling van LO 4.0 en de wijze waarop de overgang naar LO 4.0 het best vorm gegeven kan worden. Zie ook de eerdere aanbevelingen bij dit aandachtspunt.

Tevens is het van belang dat de reeds vastgestelde koppelvlakken ten behoeve van de aanvullende modules niet (te ingrijpend) worden gewijzigd. Dit gezien de beoogde parallelle ontwikkeling van de verschillende mGBA-onderdelen.

De migratie is al met al een grote uitdaging en kent vele afhankelijkheden. Naar de mening van het Starttrio zal de uitwerking van de in deze notitie opgenomen (en mogelijk andere) aandachtspunten steeds gepaard moeten gaan met een doorkijkje naar de feitelijke migratie om zo vooraf te toetsen of gekozen oplossingsrichtingen een succesvolle overgang naar de mGBA niet in de weg staan.

Aanbevelingen

Naast de algemene aanbeveling om in de vorm van een workshop de wederzijdse kennis op dit aandachtsgebied uit te wisselen, worden de volgende aanbevelingen door het Starttrio gedaan:

1. Stel een werkgroep samen met vertegenwoordigers van het programma mGBA, gemeenten, afnemers en (GBA-)leveranciers voor het identificeren en beschrijven van de afhankelijkheden van in deze notitie genoemde (en mogelijk andere) aandachtspunten in relatie tot de feitelijke migratie.
2. Categoriseer de geïdentificeerde afhankelijkheden naar onderwerp, samenhang en complexiteit en beoordeel of een uitwerking hiervan zich op het kritieke pad bevindt. Prioriteer op basis hiervan de afhankelijkheden en bepaal welke partijen en welke projecten bij deze afhankelijkheden zijn betrokken.

CENTRIC

PinkRoccade
Local Government

3. Werk achtereenvolgens voor de geprioriteerde afhankelijkheden de oplossingsrichtingen uit. Beoordeel deze in het licht van de doelstellingen van het programma mGBA, de consequenties voor reeds uitgewerkte onderdelen en de haalbaarheid voor wat betreft realisatie en implementatie (waaronder de migratie) door de verschillende betrokken partijen. Leg mogelijke alternatieven afgewogen voor aan het programma mGBA en breng de impact voor de nu voorgenomen programma-aanpak in beeld.
4. Besluit over alternatieven en stel gezamenlijk met gemeenten, afnemers en leveranciers een definitief migratiescenario vast om over te gaan naar het mGBA-stelsel. Maak hierbij sluitend afspraken over de uit te voeren stappen en de eventuele realisatie van benodigde componenten. Bewaak deze afspraken actief vanuit het programma mGBA.
5. Stel op basis van gekozen alternatieven en het vastgestelde Migratieplan de voorgenomen plannen en uitwerkingen binnen het programma mGBA bij.

3 Beoogd vervoltraject

De algemene aanbeveling die bij ieder aandachtspunt nadrukkelijk naar voren komt is de behoefte bij de leden van het Starttrio om in de vorm van workshops te komen tot een (wederzijdse) uitwisseling van kennis, ervaring en inzichten.

De reden hiervan is dat het Starttrio zich bewust is van het feit dat het programma mGBA enkele maanden geleden haar doorstart heeft gemaakt en er naar verwachting op onderdelen nieuwe inzichten en standpunten zijn ontstaan.

Het idee is om tijdens de workshops de aandachtspunten van het Starttrio en de eventueel ontstane nieuwe inzichten van het programma mGBA te bespreken. Bij de uitwerking is door het Starttrio geconstateerd dat er grote samenhang bestaat tussen de aandachtspunten. De workshops kunnen eveneens worden gebruikt om deze samenhang nader in kaart te brengen.

Naast vertegenwoordigers van het programma mGBA en het Starttrio kunnen ook vertegenwoordigers van gemeenten, afnemers en andere leveranciers deelnemen aan de workshops, waarbij van iedere deelnemer wordt verwacht dat deze een actieve en kennisinhoudelijke bijdrage kan leveren aan de workshop.

Tijdens de workshops ontstaat een gezamenlijk beeld over de ingebrachte aandachtspunten en hiermee over de uitdagingen die het programma mGBA, de gemeenten, de afnemers en de leveranciers te wachten zullen staan. Daarnaast leren medewerkers elkaar kennen, wat een goede basis is voor eventueel verdere samenwerking.

Op basis van de workshop-resultaten kan nader worden afgestemd of een vervoltraject zinvol is en hoe dit voor wat betreft de samenwerking tussen het programma mGBA, de leveranciers, gemeenten en afnemers er uit moet zien. Indien nodig of gewenst moeten hierover mogelijk nog specifieke afspraken worden gemaakt.

Naar de mening van het Starttrio zullen zowel het programma mGBA als de gemeenten, afnemers en leveranciers veel profijt hebben van een goede inhoudelijke samenwerking en afstemming gedurende de uitvoering van het programmaplan.